

De CO₂-uitstoot per geproduceerde eenheid voeding verder verminderen

Met de Green Deal wil Europa tegen 2030 de broeikasgasemissies met minstens 55% verminderen. We willen hiertoe bijdragen door jaarlijks 1,5% minder CO₂-equivalent per geproduceerde eenheid voeding of dranken uit te stoten.

Klimaatneutrale voeding en dranken: kan dat?

Wat is onze doelstelling richting 2025?

Bij de productie van voeding en dranken (NACE 10, 11 en 12) veroorzaken bedrijven CO₂-emissies door gas te gebruiken, om te verwarmen en te koken, door elektriciteit te gebruiken om te koelen en machines te laten draaien (scope 1 en 2) en door F-gassen te gebruiken in de koelinstallaties. Als sector streven we ernaar die uitstoot van broeikasgassen drastisch te doen dalen.

We willen bijdragen aan de doelstellingen van Europa die een reductie van 55% CO₂-emissies tussen 1990 en 2030 wil realiseren. Sinds 1990 hebben we onze absolute CO₂-emissies al met 18,5% verminderd. We willen dit verderzetten door jaarlijks een vermindering van 1,5% uitstoot per geproduceerde eenheid te realiseren. Tegen 2025 willen we zo minstens een totale reductie van 30% per geproduceerde eenheid bekomen ten opzichte van het basisjaar 2005. In 2019 bedroeg de relatieve reductie 12%. Tegen 2025 willen we dus als sector deze inspanning meer dan verdubbelen.

We kiezen voor een relatieve CO₂-daling ten opzichte van de productiegegevens. Een absolute reductie, zoals vereist door de Science Based Targets, is een zeer uitdagende opdracht voor de voedingsindustrie, omdat bedrijven dan ook de groei (en bijkomende CO₂-emissies) moeten verminderen. Omwille van de groei de laatste jaren kennen we als voedingsindustrie inderdaad een absolute stijging van onze CO₂-emissies.

Na 2025 zullen wij, samen met de evolutie naar CO₂-arme energiebronnen en andere innovatieve investeringen, een absolute reductie van onze CO₂-emissies kunnen realiseren. Daarnaast werken we ook mee aan CO₂-vermindering in de voedingsketen.

Hoe willen we die doelstelling bereiken?

- We investeren verder in maatregelen om de energie-efficiëntie van onze processen te optimaliseren.
- We produceren zelf hernieuwbare energie of investeren in installaties buiten onze sites om de gebruikte energie groener te maken.
- We zetten lerende netwerken rond energie op om verder te gaan dan de klassieke energie-efficiëntie maatregelen.

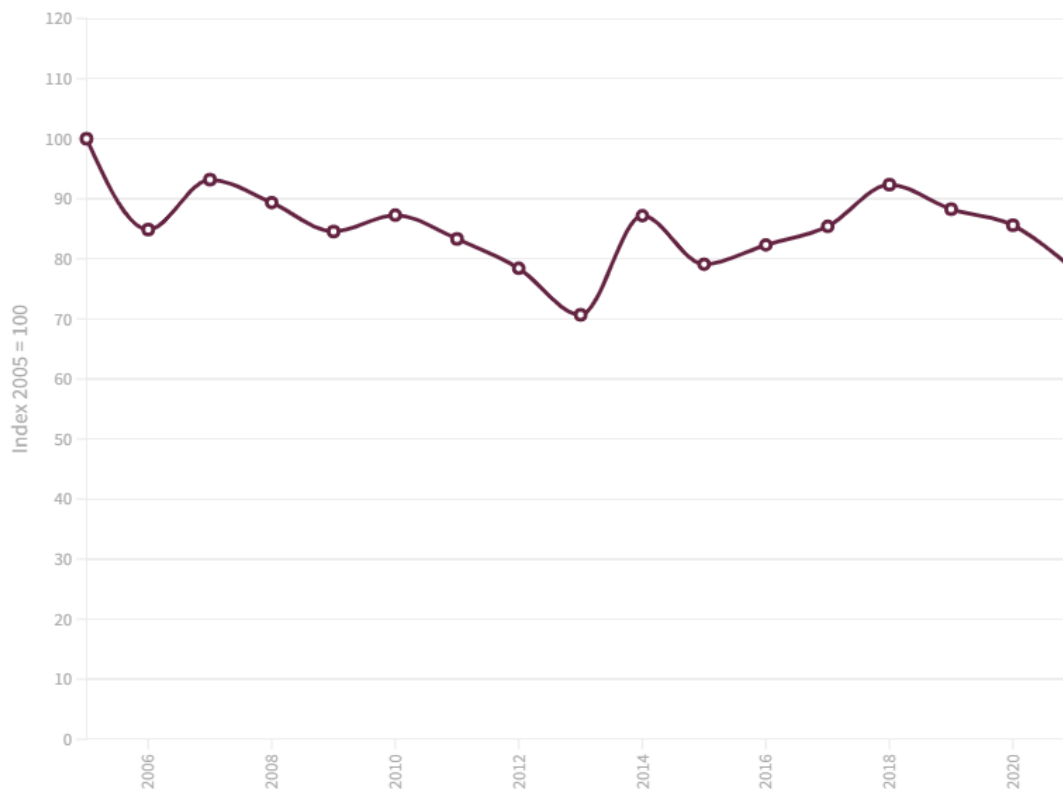
- We gaan, samen met de Vlaamse en Waalse overheden en andere industriële sectoren, een nieuwe invulling geven aan de Energiebeleidsovereenkomsten en de “Accord de branche”. Op die manier creëren wij een positief klimaat voor de inspanningen van onze bedrijven.
- In het kader van de gewestelijke plannen voor CO2-reductie, zorgen we ervoor dat kmo's effectief in CO2-reductiemaatregelen investeren via een concrete begeleiding op maat van hun behoeften.
- We zetten innovatieve projecten op poten met partners die CO2-arme energievectoren willen ontwikkelen.

Waar staan we vandaag?

De CO2-index in onderstaande grafiek toont de relatieve evolutie van CO2-emissies per geproduceerde eenheid per jaar, gestandaardiseerd naar 100 voor het basisjaar 2005. Met geproduceerde eenheid bedoelen we de relatieve evolutie van het geproduceerde volume. We benaderen dit volume via economische cijfers gecorrigeerd voor inflatie. Het gaat dus om de evolutie van het volume uitgedrukt in lopende euro's.

We hebben op dit moment de cijfergegevens tot het jaar 2021. Sinds 2005 is die index met 22% verbeterd.

Evolutie CO2 uitstoot per eenheid product per jaar

Bron: [klimaat.be](https://www.klimaat.be), Nationale Bank van België, Fevia

De CO₂-uitstoot is de som van de directe (scope 1) en indirecte emissies (scope2):

1. Directe emissies zijn de CO₂-emissies op de productiesites van voedingsbedrijven. Het gaat hier vooral over het gebruik van aardgas. De bron hiervoor zijn alle CO₂-equivalenten emissies zoals gepubliceerd in de [Belgische Inventaris van Broeikasgasemissies](#).
2. Indirecte emissies zijn de CO₂-emissies tijdens het opwekken van de aangekochte elektriciteit door voedingsbedrijven. Deze gegevens over aangekochte elektriciteit zijn bijgehouden door Eurostat. Om de hoeveelheid CO₂ veroorzaakt door deze aangekochte elektriciteit (g CO₂/kWh elektriciteit) te berekenen, gebruiken we de cijfers van het Europese Milieu Agentschap

De economische cijfers zijn afkomstig van de Nationale Bank van België. We gebruiken de cijfers van de productie op Belgisch niveau. Onderstaande grafiek toont de evolutie van de absolute cijfers.

Absolute CO₂ uitstoot Belgische voedingsindustrie

Bron: [klimaat.be](#)

De voedingsbedrijven van de Accord de branche engageren zich om de energie-efficiëntie met 22,5% te verbeteren en de CO₂-emissies per product met 27,8% te verminderen tegen 2023 ten opzichte van 2005. Eind 2022 zijn deze doelstellingen bijna gerealiseerd. Dit toont aan dat de Waalse voedingsbedrijven meer en sneller investeren dan gepland. In Vlaanderen bespaarden voedingsbedrijven in de periode 2014-2020 meer dan 7,6 % energie. Deze besparing is het gevolg van de genomen energiebesparende maatregelen.

De besparing is het verschil tussen het reële energieverbruik en het energieverbruik indien de voedingsbedrijven geen maatregelen zouden nemen.

Wat doen we concreet als sector?

- Voedingsbedrijven installeren warmtekrachtkoppeling-installaties op hun productiesites. Dat is een efficiënte manier om tegelijk warmte en elektriciteit op te wekken.
- Meer dan 160 voedingsbedrijven nemen deel aan de regionale vrijwillige energieakkoorden, met name “Les Accords de branche énergie & CO2 pour l'Industrie” in Wallonië en de Energiebeleidsovereenkomst in Vlaanderen. Ze engageren zich om maatregelen te nemen met een payback tot en met 5 jaar (in Wallonië) en een Internal Rate of Return van 14% voor bedrijven die onder het emissiehandelssysteem vallen en een IRR van 12,5% voor alle andere bedrijven (in Vlaanderen). Dit gaat verder dan een normaal investeringsplan van een bedrijf.
- We produceren ook jaarlijks meer dan 75.000 MWh hernieuwbare elektriciteit via zonnepanelen, windmolens of bio-warmtekrachtkoppelingen.
- In het kader van de wettelijke uitfasering van koelgassen met hoge CO2-impact, investeren we in nieuwe installaties met alternatieve gassen zoals ammoniak of CO2 en zorgen voor een systematische lekdetectie-systeem.
- Fevia Vlaanderen heeft het energieproject Easy Food Energy Savers, kortweg EFES, lopen om ook kmo's te helpen om energiebesparende maatregelen te nemen. Voorbeelden van zo'n energiebesparende maatregelen zijn Ledverlichting, persluchtlekken dichten, isolatie van buizen en investeren in zonnepanelen.
- Via een lerend netwerk rond energiebesparing dat Fevia Vlaanderen met de steun van Vlaio organiseert, gaan wij verder dan de klassieke energiebesparingsmaatregelen. Tijdens het eerste lerende netwerk in 2021 gingen de deelnemers onder meer dieper in op het hergebruik van restwarmte, de verschillende types groene warmte, elektrificatie, de plaats van een warmtekrachtinstallatie in het toekomstige energiesysteem en energy as a service.

Wat hebben wij gedaan sinds de lancering van de roadmap?

- Fevia Vlaanderen lanceerde een succesvol twee bijkomende lerend netwerk met respectievelijk 12 en 11 voedingsbedrijven. Een vierde lerend netwerk is in voorbereiding. Tijdens het 2de lerend netwerk werd dieper ingegaan op verschillende onderwerpen zoals diepe geothermie, Power Purchase Agreements, Energie-efficiënte koeling. Tijdens het derde lerend netwerk gingen voedingsbedrijven samen dieper in op verschillende onderwerpen zoals diepe geothermie, warmtepompen, energie innovatie, flexibiliteit.
- Fevia neemt actief deel aan de besprekingen voor de nieuwe energiebeleidsovereenkomst in Vlaanderen en de Accord de branche in Wallonië. De nieuwe energiebeleidsovereenkomst zal op 1 januari 2024 van start gaan.
- Fevia Vlaanderen leverde de nodige input aan de studie ‘vergroening van de energiedragers’ in Vlaanderen. Als een gevolg daarvan zijn er verschillende voedingsbedrijven concreet gestart met projecten om hun warmtevraag te vergroenen.
- Sinds het start van het EFES-project in oktober 2017 hebben 51 Vlaamse KMO-bedrijven een bezoek van de energie-ontzorgers gekregen. Dit project is begin 2023 afgerond.
- Fevia organiseerde in 2022, samen met partners, een hele reeks events om bedrijven te informeren, inspireren en motiveren:

- Op 31 januari organiseerde Fevia een webinar rond de CO2-doelstellingen van Europa en de impact op de voedingsindustrie. Een negentigtal bedrijven namen deel aan deze webinar.
- Veertig Vlaamse bedrijven hebben zich op 3 mei laten inspireren door goede voorbeelden van andere voedingsbedrijven.
- Op 15 november organiseerde Fevia Wallonie samen de Cluster TWEED en Wagrallim een infosessie bij brouwerij Orval over duurzame energie – en wateroplossingen
- Fevia lanceert onder de titel ‘Word een Energenie’ een hele reeks van webinars/informatiesessies voor haar leden. Onderwerpen die aan bod komen zijn onder meer: “Hoe slim energie aankopen?”, “Welke subsidies bestaan er voor de energietransitie?” en “Welke energiebesparende maatregelen kan ik als bedrijf nemen?”
- Op 29 september organiseerde Fevia samen met Cluster Tweed een webinar over de juridische, technische & economische manieren om bedrijven te decarboniseren en hun energiekosten veilig te stellen
- Fevia engageerde een adviseur circulaire economie/low carbon. In samenwerking met Sowalfin en Fevia Wallonie trekt ze naar onze Waalse kmo-voedingsbedrijven om ze te helpen focussen op circulaire economie. Zij geeft ook advies en begeleiding aan bedrijven over energievraagstukken. Deze samenwerking werd eind 2023 stop gezet.